

LUDI
LLETRES

SUPER
LLETRES

Sabers essencials en llengua catalana

Dossier de mostra

Dossier de sabers essencials en llengua catalana

Què conté?

Aquest dossier presenta una **seqüència d'aprenentatge dels sabers essencials del bloc de reflexió sobre la llengua catalana a primària**. Està pensat perquè el docent seleccioni el contingut de la seqüència que vol treballar segons el procés de cada alumne. Conté **fitxes** dissenyades per treballar cada saber de manera **accessible**. A més, inclou altres suports com pautes metacognitives i organitzadors gràfics.

A qui va dirigit?

Està dissenyat principalment per a alumnes amb **Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE)**. No obstant això, la seva idoneïtat i coherència amb les necessitats de l'alumne i el seu **Pla de Treball Individualitzat (PTI)** han de ser validades pels docents i especialistes que l'acompanyen.

Com s'utilitza?

Les fitxes estan dissenyades perquè l'alumnat les pugui fer de manera **autònoma, amb el suport habitual que necessitin**. Abans de començar, és fonamental que els alumnes comprenguin els símbols de la fitxa, com utilitzar les ajudes i com fer correctament els exercicis.

Aquestes fitxes no substitueixen l'aprenentatge a l'aula mitjançant activitats vivencials, sinó que **s'han d'integrar en una seqüència didàctica**.

Fitxes realment accessibles

Plantilles d'escriptura

Pautes metacognitives

Lletra i textos llegibles

Explicacions visuals, concises i amb exemples

Suport amb representacions manipulatives i gràfiques

Pautes visuals

Exercicis variats

Verbs d'acció en negreta

Sabers essencials en llengua catalana

La síl·laba tònica

A les paraules de 2 o més síl·labes, sempre hi ha una **síl·laba** que **sona amb més força**. L'anomenem la **síl·laba tònica**.

Per exemple: **casa** **armari**

Pots fer una palmada a la síl·laba tònica.

bas·ta **car·ta** **pà·gina**

1. Pinta el cercol que coincideixi amb la síl·laba tònica.

me·l·la	pur·sa	ai·da
cà·me·ra	fab·di·lla	ca·mi·nar
gron·xa·dor	se·ma·for	pa·ti·net

2. Encerclar la síl·laba tònica.

ges·pa	ju·gar	ar·bre
gron·xa·dor	se·ma·for	pa·ti·net

Sabers essencials en llengua catalana

tekman

Llista de sabers oberta i inclusiva

Què són els sabers essencials?

Els sabers essencials són el **conjunt de coneixements clau** que un alumne hauria d'adquirir en finalitzar l'etapa de primària, sempre tenint en compte el seu desenvolupament individual. En l'**àrea de llengua**, es troben dins del bloc de reflexió sobre la llengua, juntament amb algunes propostes d'expressió escrita i comprensió lectora.

Com hem seleccionat aquests sabers?

S'han seleccionat els coneixements bàsics que permetran a l'alumne abordar l'**escriptura i la lectura** gràcies a la reflexió sobre la llengua i els seus usos. Es prioritza el coneixement des de la consciència fonològica fins a com s'estructura la llengua i els seus mecanismes de coherència i cohesió. La selecció segueix una estructura progressiva que avança del més senzill al més complex.

Com seqüenciar aquests sabers?

Tot i que aquest dossier ofereix una seqüència estructurada, **serà el docent qui seleccioni els sabers a treballar a cada curs**, en coherència amb els objectius del PTI. A més, cal tenir en compte que:

- La selecció de sabers **orienta** el disseny dels objectius, però no els substitueix.
- **No substitueix l'ensenyament a l'aula**, sinó que ofereix unes fitxes addicionals per reforçar la seqüència ja establerta.
- És fonamental **revisar i adaptar** periòdicament el seu ús segons els avenços i dificultats de l'alumnat.

Sabers essencials en llengua*

Estructura sil·làbica

- Identificació de les síl·labes que formen una paraula.
- Recompte del nombre de síl·labes d'una paraula.
- Divisió de paraules en síl·labes picant de mans, amb cops o representació gràfica.
- Identificació del nombre de síl·labes d'una paraula.
- Identificació de la síl·laba amb més força d'una paraula.
- Comparació de la intensitat de les síl·labes d'una paraula.
- Marcatge de la síl·laba tònica en paraules escrites.
- Reconeixement i designació de paraules d'una sola síl·laba (monosíl·labes).
- Classificació de paraules com a monosíl·labes.
- Reconeixement i designació de paraules de dues síl·labes (bisíl·labes).
- Classificació de paraules com a bisíl·labes.
- Reconeixement i designació de paraules de tres síl·labes (trisíl·labes).
- Classificació de paraules com a trisíl·labes.

Accentuació

- Identificació de paraules agudes.
- Reconeixement de la síl·laba tònica en paraules agudes.
- Aplicació de la regla d'accentuació de les paraules agudes.
- Escriptura correcta de paraules agudes amb i sense accent.
- Identificació de paraules planes.
- Reconeixement de la síl·laba tònica en paraules planes.
- Aplicació de la regla d'accentuació de les paraules planes.
- Escriptura correcta de paraules planes amb i sense accent.

* Aquesta llista és només una mostra dels sabers essencials.

Som-hi! Aprenem llengua!

En aquestes pàgines trobaràs **activitats** per aprendre.
Els següents **símbols** t'ajudaran a saber què has de fer:

Llegir per aprendre

Fer servir una ajuda

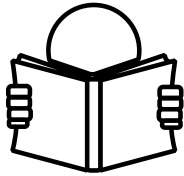
Utilitzar un organitzador per escriure

Recordar uns passos a seguir

Passos per resoldre exercicis

1. Llegeixo l'enunciat amb atenció.

2. Identifico què haig de fer.

3. Pregunto si tinc dubtes.

4. Resolc l'exercici.

5. Comprovo que he fet
el que em demanaven.

Nom: _____

Data: _____

La síl·laba

Una **síl·laba** és un grup de sons que diem junts.

Per exemple: MAMA → MA/MA

1. Digues en veu alta la paraula.

Repeteix-la aturant-te a cada síl·laba.

PILOTA

PI/LO/TA

2. Relaciona la imatge amb les síl·labes que formen la paraula.

•

• E LE FANT

•

• MI CO

•

• TI GRE

3. Indica si la separació de síl·labes és correcta o incorrecta.

DO/LENT ✓ ✗

M/IRALL ✓ ✗

MÚ/SI/CA ✓ ✗

SAF/ATA ✓ ✗

Nom: _____

Data: _____

Divisió de paraules en síl·labes

Totes les paraules tenen síl·labes. Les síl·labes són les **parts** en què **es divideixen les paraules**.

Per exemple: CASA → CA/SA

1. Digues en veu alta aquestes paraules.

Pica de mans per cada síl·laba que sentis.

POMA

GELAT

CIGRÓ

PATATA

TOMÀQUET

GALETA

2. Relaciona les paraules amb les síl·labes que les formen.

TOR TU GA •

•

CO NILL •

•

RA TO LÍ •

•

CO CO DRIL •

•

Nom: _____

Data: _____

Pots picar de mans per cada síl·laba de la paraula.

SOL

POR / TA

SA / BA / TA

3. Separa les paraules en síl·labes dibuixant una línia.

PORTA

ARBRE

BOCA

LLIBRE

CORONA

TORTUGA

4. Completa la paraula amb la síl·laba que falta.

PO

CO

CULLE

CA

RA

Nom: _____

Data: _____

Nombre de síl·labes d'una paraula

Les paraules poden tenir **1, 2 o 3 síl·labes**.

Per exemple:

LLUM → 1 SÍL · LABA

BALLA   → 2 SÍL · LABES

CULLERA   → 3 SÍL · LABES

1. Indica si el nombre de síl·labes és correcte o incorrecte.

REGLA → 2 SÍL · LABES

JOC → 1 SÍL · LABA

MOTXILLA → 2 SÍL · LABES

2. Escriu el nombre de síl·labes d'aquestes paraules.

PEDRA → SÍL · LABES

MUNTANYA → SÍL · LABES

SORRA → SÍL · LABES

Nom: _____

Data: _____

Pots picar de mans per cada síl·laba de la paraula.

SOL

POR / TA

SA / BA / TA

3. Llegeix les frases. **Subratlla** les paraules amb 3 síl·labes.

EN JOAN ES MENJA UN ENTREPÀ.

LA MERCÈ TOCA LA GUITARRA.

LA GIRAFA MENJA FULLES.

EL MEU PANTALÓ ÉS DE COLOR BLAU.

Nom: _____

Data: _____

Escriu paraules

1. **Dic** què és

2. **Completo**

3. **Escric** la paraula

LLO

CA

VOL

PLAN

PI

TA

CIAM

BAL

FA

Nom: _____

Data: _____

La intensitat de les síl·labes

Les **síl·labes** d'una paraula **sonen** de manera diferent.

Algunes sonen més **fortes** i d'altres més **suaus**.

Per exemple:

pintor

botiga

música

1. Repeteix la paraula dient més forta la síl·laba subratllada.
Encercla la que sona millor.

pilota

pilota

pilata

2. Digues en veu alta aquestes paraules. **Allarga** la síl·laba més forta.

mosca

pera

pastís

màscara

pijama

animal

3. Encercla la síl·laba que sona més forta.

vaca

jardí

mantell

telèfon

bufanda

papallona

Nom: _____

Data: _____

La síl·laba tònica

A les paraules de 2 o més síl·labes, sempre hi ha una **síl·laba** que **sona amb més força**.

L'anomenem la **síl·laba tònica**.

Per exemple:

casa

armari

Pots picar de mans a la síl·laba tònica.

bastó

cortina

pàgina

1. Pinta el cercle que coincideixi amb la síl·laba tònica.

me-ló

pu-ça

vi-da

cà-me-ra

fal-di-lla

ca-mi-nar

2. Encercla la síl·laba tònica.

gespa

jugar

arbre

gronxador

semàfor

patinet

Nom: _____

Data: _____

Escric sintagmes

1. **Llegeixo**

2. **Escric un sintagma** amb la paraula

violí

somni

ninot

coixí

maleta

música

jaqueta

Passos per comprendre un text

1. Observo el text complet.
Penso de què tracta.

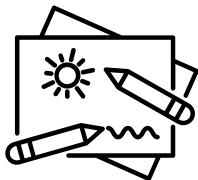
2. Llegeixo el text frase per frase.

3. Subratllo les idees més importants.

4. Pregunto el significat de les paraules que no entenc.

5. Dibuixo o dic amb les meves paraules què he entès.

